

Kommunstyrelsens kontor
Mohammed Khoban
Datum 2019-04-14
Dnr 2019/0043

Till Kommunstyrelsen

Österåkers kommuns ekonomiska uppföljning per mars 2019

Beslutsförslag

Kommunstyrelsen beslutar

- 1- Budgetuppföljning för Österåkers kommun per mars månad 2019 noteras till protokollet.
- 2- Bevilja bidragsutbetalning på 190 tkr till Global Pictur för finansiering av en film avseende ”300 år sedan Rysshärjningarna längs med Roslagskusten”.
- 3- Bevilja bidragsutbetalning på 30 tkr till Österåkersmilan för delfinansiering av arrangemanget.
- 4- Bevilja bidragsutbetalning på 15 tkr till hinderbaneloppet Ultimate OCR.
- 5- Bidragen för punkt 2,3 och 4 finansieras inom Kommunstyrelsens budgetram för 2019.

Bakgrund

I enlighet med fastställda rutiner för ekonomiska uppföljningar ska kommunstyrelsens kontor redovisa bokslutsprognos per 2019 12 31 för Österåkers kommun. Kommunens finansiella mål följs upp och avstämning i förhållande till budget 2019 görs under året. Fokus ska läggas på en säkrare prognos och analys samt uppföljning av åtgärdsplaner för att fortsatt upprätthålla en god ekonomisk hushållning.

Svensk ekonomi är inne i en konjunktur i balans och räknas med att BNP växer med 1,1 procent i år. BNP-tillväxten i Sverige kommer att dämpas rejält och prognostiseras för år 2019 nära 1 procent. Detta utgör en stor kontrast mot de föregående fem åren, när den årliga BNP-tillväxten i genomsnitt har varit 2,8 procent. SKL bedömer att de senaste årens höga sysselsättningstillväxt inte är möjlig att upprätthålla. Både inhemsk efterfrågan och exporten blir svagare. En huvudförklaring för den svagare inhemska tillväxten är det fall i bostadsbyggandet som räknas med. Styrkan i svensk ekonomi kommer att bestå en tid, speciellt på arbetsmarknaden. Trots en längre period av stark konjunktur, där 2018 utgjorde toppen på högkonjunkturen, är både konsumentprisinflationen och löneökningstakten ännu relativt låga. Det dröjer till 2020 innan arbetsmarknaden visar mer tydliga tecken på avkylning, att antalet arbetade timmar minskar och arbetslösheten stiger. Därför råder konjunktur i balans under 2019.

Nästa år räknar vi med att konjunkturavmattningen leder till att antalet arbetade tim- mar minskar. Regeringens prognos utgår från att konjunkturedgången kommer senare än i vissa andra prognosmakare. Det betyder att de räknar med starkare utveckling på arbetsmarknaden 2019.

För Österåkers del har skatteintäkter för budget 2019 beräknats betydligt lägre tillväxt än Regeringens bedömning som presenterats senare än kommunens budget. Nu stämmer kommunens skatteintäkter överens med SKL:s senaste prognos under februari 2019. Detta innebär att prognosen för skatteintäkter inte visar någon avvikelse jämfört med budget 2019. En lite avvikelse för utjämningsystem inkl. Statsbidrag för 2019 har prognostiserats om ca 1, 8 Mkr som förklaras i första hand av avveckling av statsbidrag för bostadsbyggande. Kommunens skattekraft ligger 113,3 enligt den senaste uppgift från Skatteverket. Eftersom nivån är lägre än 115 % har kommunen fått bidrag från utjämningsystemet. Budget 2019 har byggts ungefär på samma nivå som 2017. Enligt SCB:s senaste prognos för 2019 blir skattekraften 113%. Skatteverkets första prognos för 2018 blir känd i juni månad 2019.

Resultatbudgeten för 2019 uppgår till 10 Mkr. Bokslutsprognosen per mars månad visar inte någon avvikelse jämfört med budget 2019.

Löneöversyn

Löneöversyn för år 2019 pågår. Vårdförbundet och Fysioterapeuterna löper sista mars 2019. Nya avtal förhandlas fram med SKL och berörda fackförbund. Övriga gällande avtal är nivålösa utom Kommunals avtal (som är prolongerat för 2016-05-01 – 2020-04-30) där utrymmet för 2019 är 540 kronor/medlem. Kommunals avtal innehåller även ett extra utrymme om 0,3% inom gruppen utbildade barnskötare. Ny lön, för de fackliga organisationer som har gällande avtal, utom Kommunal, gäller från och med 1 april och beräknas preliminärt betalas ut i april. Kommunals nya lön gäller från 1 maj och beräknas preliminärt betalas ut i maj. Budget för löneöversyn för år 2019 har beräknats till generellt ca 2,5 % fr.o.m. april månad.

Upphandling

Det finns nyfikenhet och stort intresse från leverantörer och andra intressenter på våra avtalsituationer och upphandlingsenheten hjälper till med att svara på dessa frågor. Samtidigt uppmanas alla chefer att inventera sina utgiftsposter utifrån befintliga/ gällande avtal och när det är aktuellt beställa de upphandlingar som eventuellt behöver göras.

Det är tillåtet göra direktupphandling om kommunen under räkenskapsåret direktupphandlar en viss typ av vara eller tjänst under den så kallade direktupphandlingsgränsen d v s om värdet uppgår till högst 586 907 kronor, inklusive värdet av eventuella options- och förlängningsklausuler. Värdet av direktupphandlingen räknas ut genom att kommunens alla direktupphandlingar av varor eller tjänster av samma slag räknas ihop. Hela avtalets löptid ska räknas med, även om det är längre än ett år. En upphandling får inte delas upp i flera mindre upphandlingar i syfte att komma under direktupphandlingsgränsen.

Flyktingverksamhet

Det finns en överenskommelse om hur utbildningskostnader avseende flyktingverksamhet ska fördelas under 2019. Huvudprincipen är :

- A- Utbildningskostnader för asylsökande finansieras genom bidrag från Migrationsverket (Utbildningsförvaltningen ansvarar för att söka bidrag för alla asylsökande)
- B- Utbildningskostnader för elever som har PUT/TUT och som Socialförvaltningen får schablonbidrag för, finansieras via socialförvaltningen.

För 2019 finns ett antagande hos socialförvaltningen för antal barn, elever inom olika verksamheter (förskola, grundskola, gymnasium, SFI). Detta innebär att Socialnämnden står för utbildningskostnader totalt för 6 600 tkr (5 900 tkr till Gymnasie- och utbildningsnämnden och 600 tkr till Förskole- och grundskolenämnden. Alla berörda nämnder kommer att noggrant följa upp antal barn/elever i förhållande till socialförvaltningens antagande.

I enlighet med fastställda ”Riktlinjer för flyktingverksamhet och dess finansiering” ska en särskild rapport lämnas minst en gång per varannan månad. Flyktingverksamheten ska huvudsakligen finansieras genom olika typer av statliga medel och ska vara nollresultat i ekonomi. Rapportering av flyktingverksamhet redovisas som ett särskilt ärende till Kommunstyrelsen.

Riktade stadsbidrag

Förutom olika typer av riktade bidrag för nyanlända/flyktingar beräknas att kommunen under 2019 får cirka 50 Mkr enligt nedan

- Kommunstyrelsens förvaltning 3,1 Mkr
- Skolförvaltning 4,6 Mkr
- Kultur- och fritidsförvaltning 0,9 Mkr
- Socialförvaltning 9,5 Mkr
- Produktionsförvaltning 32,0 Mkr

Respektive nämnd kommer att uppdatera olika typer av stadsbidrag tillsammans med månadsuppföljning per oktober månad.

Bokslutsprognos i ekonomisystemet

Enligt KS:s beslut (2018 12 03 § 13:5) ska prognoser för olika verksamheter implementeras i ekonomisystemet på samma nivå som budget fr.o.m. månadsuppföljning per februari 2019. Detta i sin tur kan underlätta analysarbetet med stora avvikelser jämfört med budget och självklart kvalitetssäkra bokslutsprognosen. Genomförandet har påbörjats vid månadsuppföljning per mars och ska utvecklas vid månadsuppföljning per april månad så att aktuella uppgifter om bokslutsprognoser kvalitetssäkras. Än så länge redovisas respektive nämnd med manuella sammanställningar som tidigare.

Sammanfattning

Nämndernas bokslutsprognos (exkl. PU) pekar på en negativ avvikelse om 2 Mkr jämfört med vad har budgeterats. Det är äldreomsorg inom Vård- och omsorg som har prognostiserats ett underskott om 2,5 Mkr i förhållande till budgeten. Antal äldre över 80 år har blivit fler än vad man har budgeterats för 2019 (inflyttningar över 80 under hösten 2018 som har varit högre än beräknats). Vård- och omsorgsnämnden har vidtagit åtgärdsplaner för att minska underskottet. Kultur- och fritidsnämnden redovisar ett överskott på 0,5 Mkr beroende på lägre hyreskostnader för friidrottsanläggning jämfört med budgeten.

Prognossäkerheten för vissa nämnder är låga efter första kvartalet. Det är väldigt viktigt att respektive nämnd kan fastställa sin budget så tidigt som möjligt efter KF:s beslut. Detta för att dels underlätta planering av verksamheten och dels för att kvalitetssäkra bokslutsprognosen. Alla förvaltningar ska lämna säkrare bokslutsprognoser som ska läggas in i ekonomisystemet vid månadsuppföljning per april.

Kommunfullmäktige har fastställt en modell för mål- och resultatstyrning ur medborgarperspektiv. I modellens sex olika delar ingår uppföljning och analys med fokus på resultat. För att kvalitetssäkra målstyrningen och öka prognossäkerheten ska modellen kommuniceras i organisationen minst på enhetschefsnivå och helst till medarbetarnivå.

Mål- och resultatstyrning i Österåker

Centrala poster prognostiserar en positiv avvikelse om 14,5 Mkr jämfört med budget. Detta förklaras i första hand av ökade intäkter från markförsäljning (10 Mkr avseende del av Höjdvägen, Tråsättra Hagbyäng samt högre belopp för Valsjöskogen) och vissa centrala poster som lokaler (5 mkr). Skatteintäkter visar inte någon avvikelse jämfört med budgeten just nu. Stadsbidrag visar en negativ avvikelse om 1,5 Mkr beroende på avveckling av stadsbidrag från Boverket som inte har varit känd under budgetprocessen för 2019. Regleringsposten för pensionskostnaden har i dagsläget prognostiserats negativ avvikelse om 6,5 Mkr beroende på i första hand ökade kostnader för förmånsbestämda avseende höginkomsttagare enligt KPA:s beräkningsunderlag och kan finansieras av posten oförutsedd.

Text	Februari	Mars
KF	0,0	0,0
KS	0,0	0,0
KFN	0,0	0,5
FGN	0,0	0,0
GVN	0,0	0,0
VON	-2,5	-2,5
TN	0,0	0,0
BN	0,0	0,0
MHN	0,0	0,0
SN	0,0	0,0
SUMMA NÄMNDER	-2,5	-2,0
CENTRALA POSTER	15,0	14,5
SUMMA INKL. CENTRALA POSTER	12,5	12,5
PRODUKTION	-12,5	-12,5
SUMMA KOMMUNEN	0,0	0,0

Produktionsutskottet prognostiserar visar en negativ avvikelse om -10 Mkr. Produktionens budget för 2019 har beräknats med 2,5 Mkr för varje år under 2019-2021 för att återhämta en del av ackumulerade underskott under de tre senaste åren enligt KF:s beslut. Detta är viktigt ur konkurrensneutralitetsperspektiv. Då blir den negativa avvikelsen 12,5 Mkr jämfört med budget 2109.

Kvaliteten på Produktionsförvaltningens internbudget ska förbättras och internbudget på enhetsnivå ska tydliggöras innan verksamhetsåret börjar. Pengen för olika verksamhetsområden är i princip kända redan under oktober månad när Kommunstyrelsen hanterar budgetförslaget till Kommunfullmäktige.

I ” Tillämpningsanvisning avseende produktionsutskottets styrregler ” som har uppdaterats och är på väg till Kommunfullmäktige, framgår bl.a.

- Produktionsutskottet ska fastställa budget för resultatenheterna
- Produktionsutskottet ansvarar för att uppföljning av verksamheten sker månatligen på enhetsnivå. Uppföljningen ska omfatta prestationer, kvalitet, personal och ekonomi.
- Vid större avvikelser ansvarar Produktionsutskottet för att åtgärder vidtas och handlingsplaner upprättas i syfte att komma till rätta med avvikelserna.
- Produktionsutskottet ansvarar för hur över- och underskott på de olika enheterna ska hanteras i bokslutet
- Som huvudprincip gäller att alla över/underskott tas med till kommande år. De redovisas som förändring av respektive resultatenhets egna kapital.

Resultatenheterna har avsatt totalt 4,67 % i snitt för gemensamma kostnader inkl. kostnader för behovsstyrd administration. 4,67 % motsvarar 48,9 Mkr. Utöver 4,67 % har kostnader för elevhälsa inkl. särskild undervisningsgrupp på ca 22 Mkr (2,1%) budgeterats centralt i staben. Inför månadsuppföljning per mars månad har drygt 11 Mkr av centrala poster frigjorts till resultatenheter jämfört med februari månadsuppföljning. Bruttobudget inkl. interna poster för Produktionsutskottet motsvarar 1 121,6 Mkr enligt produktionsförvaltningens uppgifter

Verksamhet 2019	Budget Brutto	Prognos Avvikelse
Förskolor	182,4	0
Skolor	561,4	-7,2
Sport och fritid	44,7	0
Äldreomsorg	46,7	-5,3
Funktionsnedsättning	161,1	-1,7
Måltid	39,6	0
Staben	83,1	1,7
Budget	2,5	0
Totalt	1 121,6	-12,5

Som framgår av ovanstående tabell visar bokslutsprognosen för skolor (grundskolor och Komvux), äldreomsorg (Solskiftets äldre boende, Ljusterös hemtjänst) samt vissa verksamheter inom LSS en negativ avvikelse. Produktionsförvaltningen ska återkomma med djupare analys och säkrade bokslutsprognoser för respektive enhet samt lämpliga åtgärdsplaner vid nästkommande månadsuppföljning.

Vid Kommunstyrelsens sammanträde (KS 2019 03-18 § 4:12) fanns fyra olika uppdrag rörande produktionsförvaltningens verksamheter. Nedan ser man respektive uppdrag tillsammans med kommentarer som beskriver nuläget för respektive uppdrag

- Kommundirektören får i uppdrag att uppdatera ”Styrmodellens principer för beställar- och utförarorganisationen” med hänsyn till införande av Produktionsutskott i stället för Produktionsstyrelsen.

Tillämpningsanvisning avseende produktionsutskottets styrregler har framtagits och ingår i Kommunstyrelsens handlingar den 2019-04-24.

Produktionschefen har fått fyra följande uppdrag

- Frigöra 10 Mkr till resultatenheter för att eliminera prognostiserat underskott under 2019 (dels via staben och dels via decentralisering av samlade belopp centralt hos staben). Detta ska genomföras omgående och rapporteras vid månadsuppföljning per mars och april.

En arbetsgrupp bestående av kommundirektör, budget- och kvalitetschef samt produktionschef har bildats. Förstärkning av controller har prioriterats t.o.m. sista juni. Medel som tidigare har hanterats centralt på förvaltningens stab har setts över. Vid första tillfälle har ca 11 Mkr identifierats och ska hanteras direkt av resultatenheter. Effekten av decentralisering redovisas enligt nedan:

<i>Förskola</i>	<i>2 Mkr</i>
<i>Grundskola</i>	<i>4,5 Mkr</i>
<i>Gym, Komvux</i>	<i>0,9 Mkr</i>
<i>Äldreomsorg</i>	<i>1,4 Mkr</i>
<i>Funktionsnedsättning</i>	<i>1,4 Mkr</i>
<i>Måltid</i>	<i>0,4 Mkr</i>
<i>Kultur- och fritid</i>	<i>0,4 Mkr</i>

Arbetet för nästa steg fortsätter och ska rapporteras vid månadsuppföljning per april månad.

- Månadsuppföljning ska ske enligt styrprinciperna för att kvalitetssäkra bokslutsprognoser via analys (Ekonomi, prestation, kvalitet).

Produktionsförvaltningen arbetar vidare med detta uppdrag. Månadsuppföljningar ska förbättras successivt så att månadsuppföljning per juni görs enligt uppdraget.

- Utredda kostnadsutveckling inom förskola och skola i samråd med budget och kvalitetsenheten. (Andel av omsättning gällande adm. inkl. rektor, biträdande rektor, andel av omsättning för undervisning i skola, andel av förskolepengen som används till personal som arbetar direkt med barn i förskola).

Produktionsförvaltningen bör redovisa ovanstående uppgifter senast tillsammans med delårsbokslutet per augusti 2019.

- Utredda effekten av politiska satsningar under de åtta senaste åren, i samråd med budget och kvalitetsenheten (Hur har medel använts och används samt Hur kan medel användas bättre?).

Produktionsförvaltningen bör redovisa ovanstående uppgifter senast september/oktober 2019.

Investeringar

Investeringsutgifter för budget 2019 uppgår till 135,8 Mkr. Detta fördelas Tekniska nämnden (127,8 Mkr), Produktionsutskott (4 Mkr samt IT inom Kommunstyrelsen (4 Mkr). På inkomstsidan har för Tekniska nämnden budgeterats 25,8 Mkr. Investeringar redovisas på projektnivå enligt kommunens ekonomiska styrregler.

Bokslutsprognosen för investering (netto) pekar på en positiv avvikelse om 2,6 Mkr i förhållande till budgeten. Utgifter visar en negativ avvikelse om 18 Mkr som täcks av motsvarande ökade stadsbidrag på 22 Mkr för projektet ”Järnvägsbro Rallarvägen- planskild korsning”.

Enligt kommunfullmäktiges beslut redovisas investeringar på projektnivå enligt bilaga 3. Stora avvikelser kommer att rapporteras till Kommunstyrelsen för ev. ombudgetering mellan olika projekt. Revidering av budget avseende projektet ”Skate- cykel- och ungdomspark” på 500 tkr har gjorts mot reparation av konstgräsplan på Röllingby.

Som framgår av sammanställningen finns det stora avvikelser mellan olika projekt

- Järnvägsbro Rallarvägen- planskild korsning (budget för utgifter 26 Mkr och prognos 48 Mkr. Budget för inkomst 13 Mkr och prognos 35 Mkr)
- Åkersberga station (budget 3 Mkr och prognos 0,2 Mkr)
- Strandängarna Svenninge (budget 2 Mkr och prognos 0,7 Mkr)

- Järnvägsbro Rallarvägen- planskild korsning
Projektet har tidigare lagts och betalplanen avseende stadsbidrag har justerats. Det är Trafikverket via SL som står för medfinansiering. Budget för utgifter 26 Mkr och prognos 48 Mkr. Budget för inkomst 13 Mkr och prognos 35 Mkr. Nettobudgeten som är 13 Mkr är oförändrad.

- Åkersberga station
På grund av försening av färdigställande av SL:s projekt kommer utgifter att skjutas till 2020. Budget 3 Mkr och prognos 0,2 Mkr

- Strandängarna Svinninge
LONA projektet avslutar i juni 2019. Delmomenten fyra av projektet har utgått i projektet och kommer inte det slutliga bidraget från Länsstyrelsen betalas ut. Budget 2 Mkr och prognos 0,7 Mkr

Utöver investeringsutgifter finns **investeringsinkomster** om 25,8 Mkr budgeterade för 2019 inom Tekniska nämnden. Bokslutsprognosen för investeringsinkomster visar en positiv avvikelse om drygt 20 Mkr jämfört med budget 2019. Detta beror i första hand stadsbidrag avseende medfinansiering av projektet ”Järnvägsbro Rallarvägen- planskild korsning” på 22 Mkr som kan täcka motsvarande utgifter för samma projekt.

Finansiella tillgångar

Placering av medel på 130 Mkr har gjorts enligt kommunens policy för förvaltning av pensionsmedel. Detta klassificeras som omsättningstillgångar och är kontinuerligt föremål för köp – och försäljning. Ca. 59% av medlen placeras inom nominella räntepapper, ca. 4% real ränteobligationer samt ca 36% inom aktierelaterade instrument. Totalt har tillgångarna i pensionsportföljen ett marknadsvärde på cirka 1735 Mkr (6,5 Mkr högre än IB för 2019).

För bevakning och rapportering av pensionsportföljen samarbetar kommunen med Söderberg & Parterna Placeringsrådgivning AB. En särskild rapport från Söderberg & parterna bifogas som bilaga 4.

Överlikviditet på 300 Mkr har under 2014 placerat med hänsyn till KF:s policy för överlikviditet. Ytterligare 100 tkr har också placerat inför årsredovisning 2017. Cirka 77 % av medlen placeras inom nominella räntepapper och cirka 23 % inom strukturerade instrument med kapitalgaranti.

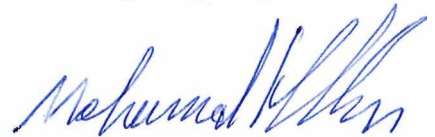
Marknadsvärdet på tillgångarna per 2019-03-31 är 425,6 Mkr. Detta är ca 4,4 Mkr högre än årsredovisning 2018 (IB 2019). En särskild rapport från Söderberg & partnerna bifogas som bilaga 5. Kommunens likvida medel vid årets början för 2019 var ca 135 Mkr. Detta ligger på bankkonto utan ränteintäkter med hänsyn till Sveriges reporänta på - 0,25 procent. Det bedöms inte att finnas möjligheter att placera ytterligare i dagsläget. Likviditet ska täcka löpande utbetalningar på både drift och investeringar.

Enligt den nya kommunal bokförings- och redovisningslagen har fr.o.m. jan 2019 särskilda regler införts för värdering av finansiella instrument. Finansiella instrument som innehas för att generera avkastning eller värdestegring ska värderas till verkligt värde. Orealiserade vinster i värdepapper ska inte beaktas vid beräkningen av årets resultat efter balanskravjusteringar. Vid beräkningen av årets resultat eller balanskravjusteringar ska inte heller återföring av orealiserade vinster i värdepapper beaktas.

Värdeökning på 5 Mkr har beräknats i budget för 2019 och har i dagsläget prognostiserats samma nivå som budget dvs. 5 Mkr av försiktighets princip.

Staffan Erlandsson
Kommundirektör

Mohammed Khoban
Budget- och kvalitetschef

Bilagor:

- 1- Sammanställning av driftbudget och bokslutsprognos för 2019
- 2- Sammanställning av investeringsbudget och bokslutsprognos för 2019
- 3- Sammanställning av investeringsbudget och bokslutsprognos inom Kommunstyrelsen på projektnivå.
- 4- Månadsrapport för pensionsportföljen per mars 2019
- 5- Månadsrapport för överlikviditet per mars 2019

SAMMANSTÄLLNING AV DRIFTBUDGET OCH BOKSLUTSPROGNOS FÖR 2019
EKONOMISKA UPPFÖLJNING T.O.M. MARS MÅNAD

RESULTATBUDGET (TKR)	BUDGET 2019	Prognos 2019	AVVIKELSE MOT BUD.
KOMMUNFULLMÄKTIGE	650	650	0
KOMMUNSTYRELSEN	92 400	92 400	0
KULTUR- OCH FRITIDSNÄMND	5 200	5 200	0
FÖRSKEL- OCH SKOLENÄMND	79 300	79 300	0
GYMNAISE- OCH VUXENUTBILDNINGSNÄMND	20 100	20 100	0
VÅRD- OCH OMSORGSNÄMND	76 000	76 000	0
BYGGNADSNÄMND	13 700	13 700	0
TEKNISKNÄMND	5 800	5 800	0
MILJÖ- OCH HÄLSOSKYDDSNÄMND	5 400	5 400	0
SOCIALNÄMND	61 300	61 300	0
SUMMA INTÄKTER	359 850	359 850	0
KOMMUNFULLMÄKTIGE	-13 800	-13 800	0
KOMMUNSTYRELSEN	-176 700	-176 700	0
KULTUR- OCH FRITIDSNÄMND	-92 600	-92 100	500
FÖRSKEL- OCH SKOLENÄMND	-1 025 000	-1 025 000	0
GYMNAISE- OCH VUXENUTBILDNINGSNÄMND	-230 200	-230 200	0
VÅRD- OCH OMSORGSNÄMND	-695 600	-698 100	-2 500
BYGGNADSNÄMND	-21 500	-21 500	0
TEKNISKNÄMND	-114 600	-114 600	0
MILJÖ- OCH HÄLSOSKYDDSNÄMND	-13 800	-13 800	0
SOCIALNÄMND	-148 300	-148 300	0
SUMMA KOSTNADER	-2 532 100	-2 534 100	-2 000
SUMMA NÄMNDER	-2 172 250	-2 174 250	-2 000
REGLERINGSPOST PENSIONER	-50 000	-56 500	-6 500
KAPITALKOSTNAD	9 400	10 600	1 200
STATSBIDRAG, MAXTAXA	13 900	13 800	-100
OFÖRUTSEDD VERKSAMHET	-12 000	-5 000	7 000
LOKALER	-2 150	2 850	5 000
SVERIGEFÖRHANDLING	-10 000	-10 000	0
MARKFÖRSÄLJNING	10 000	20 000	10 000
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNAD	-2 213 100	-2 198 500	14 600
SKATTEINTÄKTER	1 962 800	1 962 800	0
BIDRAG(UTJÄMNINGSSYSTEM)	143 350	141 850	-1 500
FASTIGHETSAVGIFT	98 850	98 250	-600
FINANSIELLA INTÄKTER	17 000	17 000	0
FIN KOSTNAD PENSIONSSKULD	-1 000	-1 000	0
FIN KOSTNADER	-400	-400	0
ÅRETS RESULTAT	7 500	20 000	12 500
PRODUKTIONSSTYRELSEN	2 500	-10 000	-12 500
ÅRETS RESULTAT INKL. PS	10 000	10 000	0

ÖSTERÅKERS KOMMUN

Budget- och kvalitetsenhet

Bilaga 2
2019-04-14

SAMMANSTÄLLNING AV INVESTERINGSBUDGET OCH BOKSLUTSPROGNOS FÖR 2019 MÅNADSUPPFÖLJNING PER MARS MÅNAD

Text	Budget 2019	Prognos 2019	Budget- avvikelse	Utfall 2018
KS (IT)	-4 000	-4 000	0	-1 909
KS (Produktion)	-4 000	-4 000	0	-4 789
TN	-127 800	-145 900	-18 100	-117 105
Summa utgifter	-135 800	-153 900	-18 100	-123 803
Inkomster				
TN	25 800	46 500	20 700	17 417
Summa inkomster	25 800	46 500	20 700	17 417
Summa netto	-110 000	-107 400	2 600	-106 386

INVESTERINGSBUDGET OCH BOKSLUTSPROGNOS PER PROJEKTNIVÅ INOM TEKNISKA NÄMNDEN
Prognos 2019

Projekt - år 2019	Utgifter			Inkomster			Netto- avvikelse
	Budget	Prognos	Avvikelse	Budget	Prognos	Avvikelse	
Attraktiv offentlig plats & skärgård	-31 400	-30 100	1 300	10 000	9 700	-300	1 000
Bryggor	-300	-300	0			0	0
Hantverkswägen, bollplan enl policyn	-7 500	-7 500	0	5 000	5 000	0	0
Järnvägsparken	-11 500	-11 500	0	4 500	4 500	0	0
Skånstaparken, Murkelvägen - aktivitetsp	-3 000	-3 000	0		0	0	0
Slussen, vattenreglering o slussportar	-400	-400	0		0	0	0
Strandängarna Svinninge, LONA	-2 000	-700	1 300	500	200	-300	1 000
Trygghetsåtgärder - Effektbelysning och	-1 200	-1 200	0		0	0	0
Åkers kanal Stadspark (exkl fiskvandring	-3 000	-3 000	0			0	0
Åtgärder enl. Parkprogram, samt reinvest	-900	-900	0			0	0
Åtgärder enl. Program för offentlig miljö, s	-400	-400	0			0	0
Åtgärder enl. Trädplan, samt reinvesterin	-1 200	-1 200	0			0	0
Stadsutveckling /Trafikplan	-41 440	-60 640	-19 200	14 300	35 000	20 700	1 500
CPL väg 276-Sockenvägen, pilstugetomt	-3 000	-3 000	0		0	0	0
Infartsparkering, kollektivtrafikåtgärder	-1 300	-1 300	0		0	0	0
Järnvägsbro Rallarvägen - Planskild kors	-26 000	-48 000	-22 000	13 000	35 000	22 000	0
Margretelundsvägen - Söralidsvägen, du	-8 140	-8 140	0		0	0	0
Åkersberga station	-3 000	-200	2 800	1 300	0	-1 300	1 500
Reinvestering, gator och vägar	-16 260	-16 260	0	0	300	300	300
Belysning - gator och vägar	-5 210	-5 210	0		300	300	300
Styrsystem belysning, inkl. utredning	-150	-150	0			0	0
Säbybron	-5 000	-5 000	0			0	0
Underhåll - broar och tunnar	-3 700	-3 700	0			0	0
Underhåll - gator och vägar	-2 200	-2 200	0			0	0
Beläggningsåtgärder	-8 350	-8 350	0	0	0	0	0
Beläggningsåtgärder	-8 350	-8 350	0			0	0
Gång och cykelvägar	-10 750	-10 950	-200	1 000	1 000	0	-200
Brännbacken, gc-väg	-500	-500	0		0	0	0
Cykelåtgärder - GC-nätet	-3000	-3 000	0	1 000	1 000	0	0
Margretelundsvägen etp 2 (Gröndalsv-Gå	-1500	-1 500	0			0	0
Margretelundsvägen etp 3 (Gårdslötsv-Fl	-200	-200	0			0	0
Prioriterade huvudstråk, gång och cykel	-500	-500	0			0	0
Svinningevägen GC (Valsättravägen-TRV	-300	-300	0			0	0
Söralidsvägen, Favoriten	-750	-750	0			0	0
Väg 276 (Kanalrondellen-Svinningeronde	-1000	-1 200	-200			0	-200
Österskärsvägen (Mikaelsvägen-General	-3 000	-3 000	0			0	0
Digitala kartor	-2 700	-2 700	0		0	0	0
			0			0	0
Miljöåtgärder	-1 000	-1 000	0	0	0	0	0
Smedbyån	-1 000	-1 000	0		0	0	0

INVESTERINGSBUDGET OCH BOKSLUTSPROGNOS PER PROJEKTNIVÅ INOM TEKNIKA NÄMNDEN
Prognos 2019

Projekt - år 2019	Utgifter			Inkomster			Netto- avvikelse
	Budget	Prognos	Avvikelse	Budget	Prognos	Avvikelse	
Trafikåtgärder	-9 100	-9 100	0	500	500	0	0
Runö backe	-3 000	-3 000	0		0	0	0
Söralidsvägen etapp 2 (Björkhagsv-Söra)	-750	-750	0			0	0
Vitfåravägen DP Tråsättra 1:94 fd bergsä	-300	-300	0			0	0
Åtgärder vid skolor	-550	-550	0			0	0
Österskärsstation och passage	-2 000	-2 000	0	200	200	0	0
Tillgänglighetsåtgärder	-900	-900	0	0	0	0	0
Trafiksäkerhetsåtgärder	-1 500	-1 500	0	300	300	0	0
Omskytning hastighetsplan	-100	-100	0		0	0	0
Kultur & Fritid	-6 800	-6 800	0	0	0	0	0
Badplatser - Reinvestering	-100	-100	0		0	0	0
Brygga Domarudden	-300	-300	0		0	0	0
Domarudden fritidsgård, avlopp	-500	-500	0		0	0	0
Ekbacken	-800	-800	0		0	0	0
Fornminnesområden, restaurering och in	-600	-600	0		0	0	0
Konst i offentlig miljö	-600	-600	0		0	0	0
Nyinvesteringar i idrottsanläggningar	-1 000	-1 500	-500		0	0	-500
Ridstigar med belysning	-500	0	500		0	0	500
Skatepark, cykelpark, ungdomspark	-500	-500	0		0	0	0
Slussvaktarbostaden	-1 500	-1 500	0		0	0	0
Tunaborgen	-200	-200	0		0	0	0
Tingshuset norrö	-200	-200	0				0
Totalt SBF inom TN	-127 800	-145 900	-18 100	25 800	46 500	20 700	2 600
IT (KS)	-4 000	-4 000	0				0
Produktion	-4 000	-4 000	0				0
Totalt inom kommunen	-135 800	-153 900	-18 100	25 800	46 500	20 700	2 600

STIGANDE AKTIEMARKNADER OCH INVERTERAD AMERIKANSKA RÄNTEKURVA

Tillg. 175 Mkr +0,7%

Max aktier 51,0% +2,0%

- Under mars månad mattades rallyt på aktiemarknaderna av något och fokus hamnade istället på den amerikanska räntemarknaden. Där resulterade Federal Reserves besked om en sänkt räntebana och ett tidigarelagt datum för när de ska sluta minska storleken på balansräkningen i att amerikanska räntor föll kraftigt. Framförallt var det amerikanska långräntor som föll kraftigast. Detta kulminerade i att den amerikanska räntekurvan (10 år-3 mån) inverterade, vilket återupplivade oron från i höstas om en annalkande recession i närtid. Detta då en inverterad amerikansk räntekurva historiskt sett har inträffat en kort tid innan en recession och därmed anses vara en av de bästa recessionsindikatorerna som finns att tillgå. Den inverterade räntekurvan fick aktiemarknaderna att falla men de återhämtade sig något och ser man över hela månaden så gav de stora aktiemarknaderna positiv avkastning i både lokal valuta och svenska kronor. Ser man till Stockholmsbörsen (SIX PRX) som helhet så steg den med 1,1% under månaden, vilket innebär en uppgång om 13,2% sedan årsskiftet. Den europeiska aktiemarknaden (MSCI Europe) steg med 2,2% i lokal valuta och 1,3% i svenska kronor medan den globala aktiemarknaden (MSCI World) steg med 1,4% i lokal valuta och 2,0% i svenska kronor. Tillväxtmarknader hade en något sämre månad och steg med 0,8% i lokal valuta och 1,5% omräknat i svenska kronor. Volatiliteten på den svenska aktiemarknaden (OMX 1Y) steg under månaden, från 15,5% till 16,0%. På den amerikanska börsen (SPX 1Y) och den europeiska börsens (SX5E 1Y) så var volatiliteten oförändrad på föll, från 14,0% respektive 15,1%. På valutamarknaden försvagades den svenska kronan mot dollarn medan den stärktes mot både euron och pundet. En dollar handlades vid månadsskiftet för 9,29 kronor, en euro för 10,42 kronor och ett brittiskt pund för 12,07 kronor. Sett till räntemarknaden så föll yelden 23 punkter till -1,57% för den reala svenska statsobligationen 3104 (förfall 2028) medan yelden på den kortare obligationen 3102 (förfall 2020) föll med 57 punkter till -2,77%. Yelden för den nominella svenska statsobligationen 1053 (förfall 2039) föll under månaden med 26 punkter till 0,82% medan yelden för den kortare obligationen 1047 (förfall 2020) föll med 12 punkter till -0,50%. Vid månadsskiftet var den 10-åriga svenska break-even inflationen 1,76%.

Konsolidering

2019-03-31

Portfölj i relation till bokförd skuld

Marknadsvärderade tillgångar	175,0
Bokförd skuld (2018-12-31)	941,0
Bokförd konsolidering	18,6%

- Under månaden har inga transaktioner skett.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1	Grundläggande förutsättningar.....	1
2	Österåkers riskmål.....	1
2.1	Specificerat riskmål.....	1
3	Tillgångar.....	1
3.1	Utveckling jämfört med index.....	2
3.2	Avstämning mot tillgångslimiterna.....	3
3.3	Avstämning mot kreditlimiterna.....	3
3.4	Förväntad tillgångsutveckling.....	4
3.5	Ränteportföljen.....	5
3.6	Aktieportföljen.....	5
4	Dynamisk aktieallokering.....	6
5	Ordlista.....	7

1 GRUNDLÄGGANDE FÖRUTSÄTTNINGAR

Denna rapport är baserad på antagandet om marknadsneutrala förutsättningar. Det innebär att inga marknadsbedömningar favoriseras framför andra utan följer vad som är neutralt i en effektiv marknadsekonomisk värld.

Enkelt uttryckt kan en finansiell tillgångsavkastning över tiden beskrivas av två termer: förväntad avkastning och risk.

Antaganden om förväntad avkastning:

- Räntebärande instrument förväntas i genomsnitt avkasta enligt aktuell marknadshandlad räntekurva. På riktigt lång sikt förväntas en lång nominell obligation ge 0,5%-enheter mer i årlig avkastning jämfört med kortränta.
- Aktier förväntas i snitt avkasta 3,4% utöver kort nominell ränta, plus risktillägg.

Ovanstående antaganden om risk härleds från aktuellt marknadshandlade priser på optioner.

2 ÖSTERÅKERS RISKMÅL

2.1 SPECIFICERAT RISKMÅL

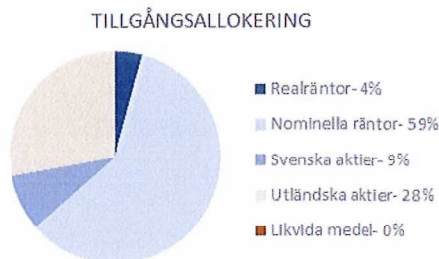
Österåker Kommuns mål med pensionsmedelsförvaltningen är att säkerställa framtida pensionsutbetalningar. Utöver detta är målet att den långsiktiga avkastningen på pensionsportföljen ska uppgå till 3 procentenheter per år i reala termer. Med real avkastning avses nominell avkastning justerat för utvecklingen av konsumentprisindex (KPI).

I syfte att minska förlusterna vid kraftiga börsfall ska andelen aktier i kapitalförvaltningen styras dynamiskt. Andelen aktier ska justeras så att portföljen som mest kan tappa 15 procent i värde i förhållande till sitt högsta värde de senaste 24 månaderna (beräknat som värdet den sista dagen varje månad).

Aktuell maximal aktieandel i beräknas utifrån riskbuffert, dvs marginalen i förhållande till golvet (skyddsniån), samt risken i portföljens tillgångar, mätt som implicit volatilitet.

3 TILLGÅNGAR

I detta avsnitt betraktas endast tillgångssidan. Enligt vår riskklassificering av tillgångarna bestod allokeringen i slutet av mars av 36,4% aktier, varav 8,6% var exponerat mot Sverige och 27,7% mot utländska aktier.

*Tillgångsallokeringen är baserad på den regionala fördelningen för varje enskilt instrument varför den kan skilja från tillgångstabellen.

VÄRDEPAPPERSFÖRTECKNING 2019-03-31

Nedanstående tabell är en sammanställning av portföljnehavet per 2019-03-31. Aktuellt marknadsvärde på tillgångarna är 175 mkr varav ca 0 mkr är likvida medel.

TILLGÅNGAR	Nominellt belopp		Marknadsvärde	Månads- avkastning	Löptid	Rating (Moody's S&P)	Vikt	Duration	Anskaffnings- Bokfört värde	Orealiserade vinster/förluster
	Antal andelar	2019-03-31								
NOMINELLA RÄNTOR										
Danske Bank AIO Global 2020-06-10	6 000 000	5 975 400	-0,3%	2020-06-10	A2 A	3%	1,2	6 044 742	-69 342	
Nordea Institutionell Företagsobligationsfond	171 498	18 581 239	1,1%			11%	5,0	18 410 326	170 913	
Nordea Institutionell Kortränta	9 975	12 052 830	0,0%			7%	0,9	12 050 901	1 929	
Simplicity Företagsobligationer A	124 733	15 589 133	0,4%			9%	0,9	15 000 923	588 210	
Simplicity Likviditet	257 234	28 532 351	0,1%			16%	0,4	28 530 733	1 618	
SPP Obligationsfond	40 371	6 075 950	0,8%			3%	4,0	6 000 000	75 950	
Öhman FRN Hållbar A	155 979	17 014 135	0,3%			10%	0,1	17 000 000	14 135	
Totalt nominella räntor		103 821 037	0,4%			59%	1,5			
REALRÄNTOR										
Stora Båltförbindelsen 4,0% 2020-12-01	5 000 000	7 485 685	0,2%	2020-12-01	Aaa NR	4%	1,6	6 934 168	461 382	
Totalt realräntor		7 485 685	0,2%			4%	1,6			
Totalt räntor		111 306 722	0,4%			64%	1,6			
SVENSKA AKTIER										
SEB Hållbarhetsfond Sverige Index Utd.	57	9 300 799	1,0%			5%		7 780 202	1 520 597	
Spiltan Aktiefond Stabil	8 630	5 981 413	1,2%			3%		5 813 955	167 457	
Totalt direktägda aktier och fonder		15 282 211	1,1%			9%				
Totalt svenska aktier inkl. strukturerade produkter		15 282 211	1,1%			9%				
UTLÄNDSKA AKTIER										
Didner & Gerge Global	11 781	3 289 207	0,2%			2%		3 096 402	192 805	
SPP Emerging Markets Plus A	35 210	5 308 518	0,3%			3%		5 052 741	255 777	
SPP Europa Plus A	43 007	4 534 136	0,8%			3%		4 300 670	233 466	
SPP Global Plus A	139 200	20 987 777	1,4%			12%		19 313 281	1 674 497	
Öhman Etisk Index USA	45 566	11 187 487	2,4%			6%		9 932 585	1 254 901	
Öhman Global Hållbar A	12 641	3 104 045	1,3%			2%		3 100 000	4 045	
Totalt direktägda aktier och fonder		48 411 171	1,4%			28%				
Totalt utländska aktier inkl. strukturerade produkter		48 411 171	1,4%			28%				
Totalt aktier		63 693 382	1,3%			36%				
LIKVIDA MEDEL										
Likvida medel		18 484				0%		18 484		
Totalt likvida medel		18 484				0%				
TOTALT		175 018 588	0,7%			100%	1,6	168 380 112	6 548 341	

Instrumenten är indelade efter huvudsaklig exponering. Avkastningen per instrument är beräknat utifrån att instrumentet innehavs oavbrutet från den första dagen i månaden till den sista, inklusive eventuella utdelningar och kuponger. Avkastningen per delportfölj och totalportföljen är justerad för eventuella transaktioner som har gjorts under perioden, vilket gör att den kan skilja sig från genomsnittet av avkastningen på de enskilda instrumenten. Totaldurationen beräknas exklusive strukturerade produkter.

3.1 UTVECKLING JÄMFÖRT MED INDEX

Nedan utvärderas förvaltningsresultatet gentemot för portföljen relevanta index.

TILLGÅNGSUTVECKLING JÄMFÖRT MED INDEX

Tillgångsslag	Index	Tillgångsavkastning senaste månaden	Indexavkastning senaste månaden	Differens
Nominella räntebärande värdepapper	OMRX Bond	0,4%	0,6%	-0,2%
Svenska reala räntebärande värdepapper	OMRX Real	0,2%	0,6%	-0,4%
Svenska aktier	SIX PRX	1,1%	1,1%	0,0%
Utländska aktier	MSCI AC World Net TR (SEK)	1,4%	1,9%	-0,5%
Totalportföljen	Sammansatt jämförelseindex	0,7%	1,0%	-0,3%
Tillgångsslag	Index	Tillgångsavkastning sedan 2018-12-31	Indexavkastning sedan 2018-12-31	Differens
Nominella räntebärande värdepapper	OMRX Bond	1,0%	0,9%	0,1%
Svenska reala räntebärande värdepapper	OMRX Real	0,0%	0,3%	-0,4%
Svenska aktier	SIX PRX	12,4%	13,2%	-0,7%
Utländska aktier	MSCI AC World Net TR (SEK)	15,5%	17,3%	-1,8%
Totalportföljen	Sammansatt jämförelseindex	5,3%	5,6%	-0,3%

Källa för index: Bloomberg

3.2 AVSTÄMNING MOT TILLGÅNGSLIMITER

En jämförelse mellan portföljens nuvarande allokering och limiterna specificerade i placeringspolicyn visar att pensionsportföljen ligger inom de limiter som definieras för respektive tillgångsslag.

AVSTÄMNING MOT POLICY				
Tillgångsslag	Portfölj (Mnkr)	Andel av portfölj	Limiter	
	2019-03-31	2019-03-31	Min	Max
Likvida medel	0	0%	0%	15%
Nominella räntepapper	104	59%	0%	100%
Realränteobligationer	7	4%	0%	100%
Aktier	64	36%	0%	65%
varav svenska aktier	15	24%	0%	40%
varav utländska aktier	49	76%	60%	100%
Alternativa tillgångar	0	0%	0%	10%

3.3 AVSTÄMNING MOT KREDITLIMITER

En jämförelse mellan portföljens nuvarande allokering och limiterna specificerade i placeringspolicyn visar att pensionsportföljen ligger inom de limiter som definieras för respektive tillgångsslag.

KREDITLIMITER ENLIGT POLICY							Max andel per emittent	
Ratingkategori		Durationskategori				Σ Motpart	0-1 år	
		K. 0-1 år	L. 1-3 år	M. 3-7 år	N. >7 år			
		Σ K till N	Σ L till N	Σ M till N	N			
A. Stater, kommuner el. motsv. med AAA / Aaa	Σ A till E	100%	100%	100%	100%	100%	100%	
B. Värdepapper med rating om lägst AAA / Aaa	Σ B till E	100%	85%	70%	60%	15%	15%	
C. Värdepapper med rating om lägst AA- / Aa3	Σ C till E	80%	60%	40%	25%	10%	10%	
D. Värdepapper med rating om lägst A- / A3	Σ D till E	50%	30%	20%	10%	5%	5%	
E. Värdepapper med rating om lägst BBB- / Baa3	E	20%	10%	5%	0%	5%	5%	

KREDITEXPONERING SOM POLICY						
Ratingkategori		Durationskategori				
		K. 0-1 år	L. 1-3 år	M. 3-7 år	N. >7 år	
		Σ K till N	Σ L till N	Σ M till N	N	
A. Stater, kommuner el. motsv. med AAA / Aaa	Σ A till E	8%	8%	0%	0%	
B. Värdepapper med rating om lägst AAA / Aaa	Σ B till E	3%	3%	0%	0%	
C. Värdepapper med rating om lägst AA- / Aa3	Σ C till E	3%	3%	0%	0%	
D. Värdepapper med rating om lägst A- / A3	Σ D till E	3%	3%	0%	0%	
E. Värdepapper med rating om lägst BBB- / Baa3	E	0%	0%	0%	0%	

KREDITEXPONERING PER KATEGORI

Ratingkategori	Durationskategori			
	K. 0-1 år	L. 1-3 år	M. 3-7 år	N. >7 år
A. Stater, kommuner el. motsv. med AAA / Aaa	0%	4%	0%	0%
B. Värdepapper med rating om lägst AAA / Aaa	0%	0%	0%	0%
C. Värdepapper med rating om lägst AA- / Aa3	0%	0%	0%	0%
D. Värdepapper med rating om lägst A- / A3	0%	3%	0%	0%
E. Värdepapper med rating om lägst BBB- / Baa3	0%	0%	0%	0%

KREDITEXPONERING PER MOTPART

Motpart	Σ Motpart	0-1 år	Rating-kategori
Stora Bältförbindelsen	4%	4%	A
Danske Bank	3%	3%	D

3.4 FÖRVÄNTAD TILLGÅNGSUTVECKLING

Spridningen i de marknadsvärderade tillgångarna är betydande de närmaste 12 månaderna. Gränsen för de 5% bästa utfallen är +12,1% medan de 5% sämsta underskrider -7,4%. Avkastningen är nominellt beräknad. De marknadsvärderade tillgångarnas avkastning förväntas bli 2,5% det kommande året.

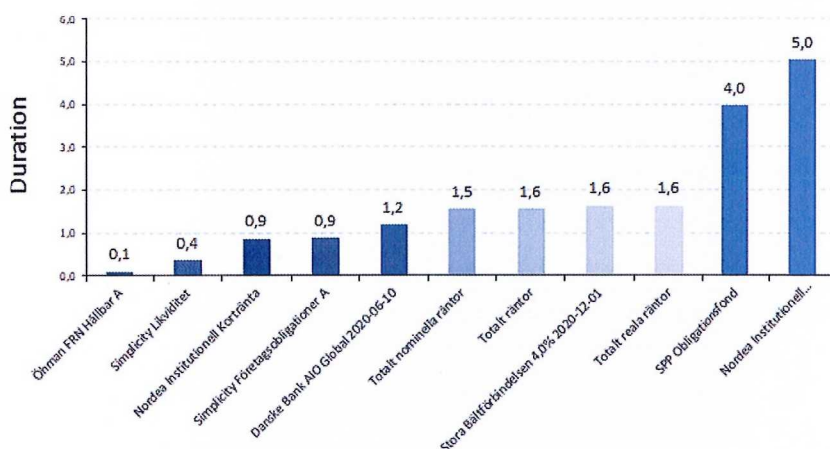
Förväntad utveckling av tillgångsportföljen	Tillgångs-värde (mkr)	Förväntad avkastning
Aktuella marknadsvärderade tillgångar	175,0	
Simulering - 1 år		
Medelvärde	179,3	2,5%
5% högsta	196,2	12,1%
5% lägsta	162,0	-7,4%
0,5% lägsta	155,1	-11,4%
Simulering - årsskiftet		
Medelvärde	178,2	1,8%
5% högsta	194,5	11,1%
5% lägsta	163,5	-6,6%
0,5% lägsta	157,1	-10,2%

Simuleringen betraktar samtliga tillgångar som marknadsvärderade samt justerar tillgångsvärdena för förväntade in- och utflöden.

3.5 RÄNTEPORTFÖLJEN

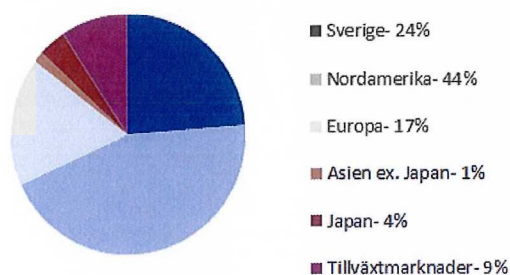
Durationen på den totala portföljen var 1,6 år.

3.6 AKTIEPORTFÖLJEN

Till aktieportföljen räknas svenska och utländska direktägda aktier, värdepappersfonder samt strukturerade produkter med huvudsaklig exponering mot svenska och eller utländska aktiemarknader. Diagrammet nedan visar aktieportföljens regionala fördelning.

REGIONAL FÖRDELNING AKTIEPORTFÖLJ

4 DYNAMISK AKTIEALLOKERING

I syfte att minska förlusterna vid kraftiga börsfall ska andelen aktier i portföljen styras dynamiskt. Målet är att andelen aktier ska justeras så att aktieportföljen som mest kan tappa 15% i värde i förhållande till sitt högsta värde de senaste 24 månaderna (beräknat som värde den sista dagen varje månad).

När vi marknadsvärderar tillgångarna i aktieportföljen och relaterar dem till riskbufferten så visar analysen en liten riskmarginal. Marginalen ned till säkerhetsgolvet är 13,7%, vilket betyder att tillgångarna kan minska 13,7% i värde innan de når säkerhetsgolvet.

Sannolikheten att gå under skyddsnivån någon gång på ett års sikt (givet att aktuell allokering bibehålls) är låg. Analysen ger att den högsta tillåtna 51,0%. Oavsett vad risksimuleringen visar är förvaltningen av kapitalet alltid underkastad rådande placeringspolicy.

Aktuell aktieexponering uppgår till 36,4% och understiger därmed maximal andel enligt riskmodellen med 14,6%

Risköversikt - Dynamisk aktieallokering

	2019-03-31	2019-02-28
Portföljens marknadsvärde (Mkr)	175,0	173,8
Skyddsnivå (Mkr)	151,0	151,0
Riskbuffert (Mkr)	24,0	22,8
Aktuell marginal (%)	13,7%	13,1%
Maximal aktieandel	51%	49%
Aktuell aktieexponering (%)	36%	36%

5 ORDLISTA

Duration = genomsnittliga löptiden för ett antal kassaflöden (värdeviktad). I våra beräkningar använder vi beräkningsmodellen "modifierad duration".

Förväntad avkastning = den långsiktiga värdetillväxten i ett finansiellt instrument

Förväntad volatilitet / risk = ett annat ord för implicit volatilitet (se nedan)

Golvmargin = anger hur mycket mindre säkerhetsgolvet är än jämförelsemåttet (vanligtvis den marknadsvärderade eller bokförda konsolideringen)

Golvrisk = Sannolikheten (risken) att gå igenom säkerhetsgolvet med aktuell allokering över en viss tidshorisont

Historiskt observerad volatilitet = Ett statistiskt mått på storleken på upplevda kurssvängningar. Beräknas på historiska data – är bakåtblickande och därför trögriktig.

Implicit volatilitet = visar marknadens aktuella förväntningar på framtida kurssvängningar. Beräknas ur marknadshandlade optioner via Black – Scholes formel. Utrycks vanligtvis som procent på årsbasis.

Korrelation = ett statistiskt mått på olika marknaders samvariation. En korrelationskoefficient på +1 innebär att två marknader rör sig i perfekt samklang med varandra. Om däremot en marknad stiger samtidigt som en annan faller, det vill säga de är i perfekt motfas till varandra, så är korrelationskoefficienten -1. Alla variationer mellan dessa ytterligheter ger en korrelationskoefficient mellan -1 och +1.

Maximalt tillåten andel aktier = andelen aktier som maximalt får innehas så att säkerhetsgolvet inte äventyras. Beräknas utifrån simuleringsmodellen.

Målkassaflöden = den del av pensionskulden som täcks av fonderingen och som löpande bevakas av riskkontrollen

Säkerhetsgolv = den säkerhetsnivå som riskkontrollen inte får understiga. Säkerhetsgolvet är vanligtvis definierat som en andel av det marknadsvärderade nuvärdet av målkassaflödena.

Volatilitet = ett statistiskt mått på storleken på kurssvängningar över tiden. Beräknas vanligtvis som en standardavvikelse enligt Normal-fördelningen. Utrycks vanligtvis som procent på årsbasis.

Som grund till rapporten har källor använts som i god tro bedömts vara tillförlitliga. Söderberg & Partners kan inte garantera riktigheten i denna information eller ta på sig något ansvar för fullständighet. Söderberg & Partners ansvarar inte för direkta eller indirekta skador eller förluster, inklusive men inte begränsat till, förlorad och utebliven vinst, som kan uppkomma till följd av användandet av denna rapport eller dess innehåll.

STIGANDE AKTIEMARKNADER OCH INVERTERAD AMERIKANSKA RÄNTEKURVA

Tillg. 426 Mkr +0,6%

Max aktier 37,0% +1,0%

- Under mars månad mattades rallyt på aktiemarknaderna av något och fokus hamnade istället på den amerikanska räntemarknaden. Där resulterade Federal Reserves besked om en sänkt räntebana och ett tidigarelagt datum för när de ska sluta minska storleken på balansräkningen i att amerikanska räntor föll kraftigt. Framförallt var det amerikanska långräntor som föll kraftigast. Detta kulminerade i att den amerikanska räntekurvan (10 år-3 mån) inverterade, vilket återupplivade oron från i höstas om en annalkande recession i närtid. Detta då en inverterad amerikansk räntekurva historiskt sett har inträffat en kort tid innan en recession och därmed anses vara en av de bästa recessionsindikatorerna som finns att tillgå. Den inverterade räntekurvan fick aktiemarknaderna att falla men de återhämtade sig något och ser man över hela månaden så gav de stora aktiemarknaderna positiv avkastning i både lokal valuta och svenska kronor. Ser man till Stockholmsbörsen (SIX PRX) som helhet så steg den med 1,1% under månaden, vilket innebär en uppgång om 13,2% sedan årsskiftet. Den europeiska aktiemarknaden (MSCI Europe) steg med 2,2% i lokal valuta och 1,3% i svenska kronor medan den globala aktiemarknaden (MSCI World) steg med 1,4% i lokal valuta och 2,0% i svenska kronor. Tillväxtmarknader hade en något sämre månad och steg med 0,8% i lokal valuta och 1,5% omräknat i svenska kronor. Volatiliteten på den svenska aktiemarknaden (OMX 1Y) steg under månaden, från 15,5% till 16,0%. På den amerikanska börsen (SPX 1Y) och den europeiska börsens (SX5E 1Y) så var volatiliteten oförändrad på föll, från 14,0% respektive 15,1%. På valutamarknaden försvagades den svenska kronan mot dollarn medan den stärktes mot både euron och pundet. En dollar handlades vid månadsskiftet för 9,29 kronor, en euro för 10,42 kronor och ett brittiskt pund för 12,07 kronor. Sett till räntemarknaden så föll yelden 23 punkter till -1,57% för den reala svenska statsobligationen 3104 (förfall 2028) medan yelden på den kortare obligationen 3102 (förfall 2020) föll med 57 punkter till -2,77%. Yelden för den nominella svenska statsobligationen 1053 (förfall 2039) föll under månaden med 26 punkter till 0,82% medan yelden för den kortare obligationen 1047 (förfall 2020) föll med 12 punkter till -0,50%. Vid månadsskiftet var den 10-åriga svenska break-even inflationen 1,76%.
- Under månaden har inga transaktioner skett.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1	Grundläggande förutsättningar	1
2	Österåkers riskmål	1
2.1	Specificerat riskmål.....	1
3	Tillgångar	1
3.1	Utveckling jämfört med index.....	2
3.2	Avstämning mot tillgångslimiten	3
3.3	Avstämning mot kreditlimiten	3
3.4	Förväntad tillgångsutveckling	4
3.5	Ränteportföljen	5
3.6	Aktieportföljen	5
4	Dynamisk aktieallokering	6
5	Ordlista	7

1 GRUNDLÄGGANDE FÖRUTSÄTTNINGAR

Denna rapport är baserad på antagandet om marknadsneutrala förutsättningar. Det innebär att inga marknadsbedömningar favoriseras framför andra utan följer vad som är neutralt i en effektiv marknadsekonomisk värld.

Enkelt uttryckt kan en finansiell tillgångsavgkastning över tiden beskrivas av två termer: förväntad avgkastning och risk.

Antaganden om förväntad avgkastning:

- Räntebärande instrument förväntas i genomsnitt avgkasta enligt aktuell marknadshandlad räntekurva. På riktigt lång sikt förväntas en lång nominell obligation ge 0,5%-enheter mer i årlig avgkastning jämfört med kortränta.
- Aktier förväntas i snitt avgkasta 3,4% utöver kort nominell ränta, plus risktillägg.

Ovanstående antaganden om risk härleds från aktuellt marknadshandlade priser på optioner.

2 Österåkers riskmål

2.1 SPECIFICERAT RISKMÅL

Österåker kommuns syfte med överlikviditetsförvaltningen är att på ett effektivt sett hantera det överskott som kommunen har i form av likviditet. Målet med förvaltningen är att överlikviditetsportföljens långsiktiga avgkastning ska uppgå till 2 procentenheter per år i reala termer. Med real avgkastning avses nominell avgkastning justerat för utvecklingen av konsumentprisindex (KPI).

I syfte att minska förlusterna vid kraftiga börsfall ska andelen aktier i kapitalförvaltningen styras dynamiskt. Andelen aktier ska justeras så att portföljen som mest kan tappa 10 procent i värde i förhållande till sitt högsta värde de senaste 24 månaderna (beräknat som värdet den sista dagen varje månad).

Aktuell maximal aktieandel i beräknas utifrån riskbuffert, dvs marginalen i förhållande till golvet (skyddsnivån), samt risken i portföljens tillgångar, mätt som implicit volatilitet.

3 TILLGÅNGAR

I detta avsnitt betraktas endast tillgångssidan. Enligt vår riskklassificering av tillgångarna bestod allokeringen i slutet av mars av 22,8% aktier, varav 4,6% var exponerat mot Sverige och 18,2% mot utländska aktier.

*Tillgångsallokeringen är baserad på den regionala fördelningen för varje enskilt instrument varför den kan skilja från tillgångstabellen.

VÄRDEPAPPERSFÖRTECKNING 2019-03-31

Nedanstående tabell är en sammanställning av portfölj innehavet per 2019-03-31. Aktuellt marknadsvärde på tillgångarna är 426 mkr varav ca 0 mkr är likvida medel.

TILLGÅNGAR	Nominellt belopp				Rating (Moody's S&P)	Vikt	Duration	Anskaffnings- Bokfört värde 2019-03-31	Realiserade vinster/förluster 2019-03-31
	Antal andelar	Marknadsvärde	Månads- avkastning	Löptid					
NOMINELLA RÄNTOR									
Danske AIO Europa 2019-07-05	10 000 000	9 923 000	1,0%	2019-07-05	A2 A	2%	0,3	10 026 128	-103 128
Danske Bank AIO Global 2020-06-10	19 000 000	18 922 100	-0,3%	2020-06-10	A2 A	4%	1,2	19 137 805	-215 705
Nordea Institutionell Företagsobligationsfond	234 176	25 372 248	1,1%			6%	5,0	26 221 289	-1 133 003
Nordea Institutionell Konträrta	6 279	7 587 188	0,0%			2%	0,9	7 583 655	-45
Simplicity Likviditet	1 147 498	127 280 450	0,1%			30%	0,4	126 984 538	146 737
SPP Obligationsfond	292 453	44 015 309	0,8%			10%	4,0	43 600 000	81 678
Öhman FRN Hållbar A	458 968	50 064 256	0,3%			12%	0,1	50 000 000	-64 256
Öhman Företagsobligationsfond Hållbar A	191 917	22 707 677	0,5%			5%	3,0	22 700 000	-111 312
Öhman Grön Obligationsfond A	226 502	22 813 251	0,6%			5%	2,8	22 700 000	-13 590
Totalt nominella räntor		328 685 478	0,4%			77%	1,6		
Totalt räntor		328 685 478	0,4%			77%	1,6		
SVENSKA AKTIER									
SEB Hållbarhetsfond Sverige Index Utd.	78	12 708 376	1,0%			3%		12 500 000	87 200
Spiltan Aktiefond Stabil	10 375	7 191 273	1,2%			2%		7 000 000	105 575
Totalt direktägda aktier och fonder		19 899 649	1,1%			5%			
Totalt svenska aktier inkl. strukturerade produkter		19 899 649	1,1%			5%			
UTLÄNDSKA AKTIER									
SPP Emerging Markets Plus A	60 831	9 171 286	0,3%			2%		8 800 000	345 669
SPP Global Plus A	234 503	35 357 104	1,4%			8%		34 850 000	10 778
Öhman Etisk Index USA	86 694	21 285 212	2,4%			5%		19 318 116	1 467 736
Öhman Global Hållbar A	45 577	11 191 941	1,3%			3%		11 000 000	47 005
Totalt direktägda aktier och fonder		77 005 542	1,5%			18%			
Totalt utländska aktier inkl. strukturerade produkter		77 005 542	1,5%			18%			
Totalt aktier		96 905 191	1,4%			23%			
LIKVIDA MEDEL									
Likvida medel		15 439				0%		15 439	
Totalt likvida medel		15 439				0%			
TOTALT		425 606 109	0,6%			100%	1,6	422 436 970	651 341

Instrumenten är indelade efter huvudsaklig exponering. Avkastningen per instrument är beräknat utifrån att instrumentet innehavs oavbrutet från den första dagen i månaden till den sista, inklusive eventuella utdelningar och kuponger. Avkastningen per delportfölj och totalportföljen är justerad för eventuella transaktioner som har gjorts under perioden, vilket gör att den kan skilja sig från genomsnittet av avkastningen på de enskilda instrumenten. Totaldurationen beräknas exklusive strukturerade produkter.

3.1 UTVECKLING JÄMFÖRT MED INDEX

Nedan utvärderas förvaltningsresultatet gentemot för portföljen relevanta index.

TILLGÅNGSUTVECKLING JÄMFÖRT MED INDEX				
Tillgångsslag	Index	Tillgångs- avkastning senaste månaden	Index- avkastning senaste månaden	Differens
Nominella räntebärande värdepapper	OMRX Bond	0,4%	0,6%	-0,2%
Svenska aktier	SIX PRX	1,1%	1,1%	0,0%
Utländska aktier	MSCI AC World Net TR (SEK)	1,5%	1,9%	-0,4%
Totalportföljen	Sammansatt jämförelseindex	0,6%	0,8%	-0,2%
Tillgångsslag	Index	Tillgångs- avkastning sedan 2018-12-31	Index- avkastning sedan 2018-12-31	Differens
Nominella räntebärande värdepapper	OMRX Bond	0,9%	0,9%	0,0%
Svenska aktier	SIX PRX	9,9%	13,2%	-3,2%
Utländska aktier	MSCI AC World Net TR (SEK)	16,4%	17,3%	-0,9%
Totalportföljen	Sammansatt jämförelseindex	3,5%	3,7%	-0,2%

Källa för index: Bloomberg

3.2 AVSTÄMNING MOT TILLGÅNGSLIMITER

En jämförelse mellan portföljens nuvarande allokering och limiterna specificerade i placeringspolicyn visar att överlikvidsportföljen ligger inom de limiter som definieras för respektive tillgångsslag.

AVSTÄMNING MOT POLICY				
Tillgångsslag	Portfölj (Mnkr)	Andel av portfölj	Limiter	
	2019-03-31	2019-03-31	Min	Max
Likvida medel	0	0%	0%	15%
Nominella räntepapper	329	77%	0%	100%
Rea ränteobligationer	0	0%	0%	50%
Aktiefonder samt strukturerade aktieinstrument med kapitalgaranti	97	23%	0%	55%
varav svenska aktier	20	20%	0%	40%
varav utländska aktier	77	80%	60%	100%

3.3 AVSTÄMNING MOT KREDITLIMITER

En jämförelse mellan portföljens nuvarande allokering och limiterna specificerade i placeringspolicyn visar att överlikvidsportföljen ligger inom de limiter som definieras för respektive tillgångsslag.

KREDITLIMITER ENLIGT POLICY					
Ratingkategori		Durationskategori			Max andel per
		K. 0-1 år	L. 1-3 år	M. >3 år	emittent
		Σ K till M	Σ L till M	M	Σ Motpart
A. Stater, kommuner el. motsv. med AAA / Aaa	Σ A till E	100%	100%	100%	100%
B. Värdepapper med rating om lägst AAA / Aaa	Σ B till E	100%	100%	80%	30%
C. Värdepapper med rating om lägst AA- / Aa3	Σ C till E	90%	80%	70%	25%
D. Värdepapper med rating om lägst A- / A3	Σ D till E	60%	50%	40%	20%
E. Värdepapper med rating om lägst BBB- / Baa3	E	25%	15%	10%	10%

KREDITEXPONERING SOM POLICY					
Ratingkategori		Durationskategori			
		K. 0-1 år	L. 1-3 år	M. >3 år	
		Σ K till M	Σ L till M	M	
A. Stater, kommuner el. motsv. med AAA / Aaa	Σ A till E	7%	4%	0%	
B. Värdepapper med rating om lägst AAA / Aaa	Σ B till E	7%	4%	0%	
C. Värdepapper med rating om lägst AA- / Aa3	Σ C till E	7%	4%	0%	
D. Värdepapper med rating om lägst A- / A3	Σ D till E	7%	4%	0%	
E. Värdepapper med rating om lägst BBB- / Baa3	E	0%	0%	0%	

KREDITEXPONERING PER KATEGORI

Ratingkategori	Durationskategori		
	K. 0-1 år	L. 1-3 år	M. >3 år
A. Stater, kommuner el. motsv. med AAA / Aaa	0%	0%	0%
B. Värdepapper med rating om lägst AAA / Aaa	0%	0%	0%
C. Värdepapper med rating om lägst AA- / Aa3	0%	0%	0%
D. Värdepapper med rating om lägst A- / A3	2%	4%	0%
E. Värdepapper med rating om lägst BBB- / Baa3	0%	0%	0%

KREDITEXPONERING PER MOTPART

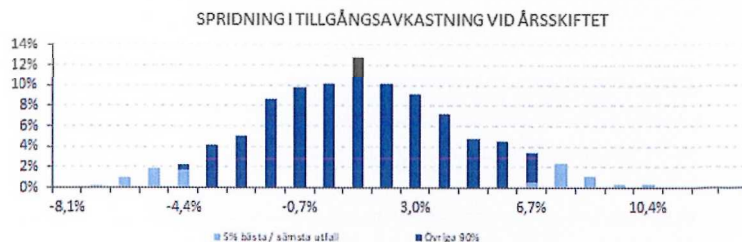
Motpart	Σ Motpart	Rating-kategori
Danske Bank	7%	D

3.4 FÖRVÄNTAD TILLGÅNGSUTVECKLING

Spridningen i de marknadsvärderade tillgångarna är betydande de närmaste 12 månaderna. Gränsen för de 5% bästa utfallen är +7,8% medan de 5% sämsta underskider -4,5%. Avkastningen är nominellt beräknad. De marknadsvärderade tillgångarnas avkastning förväntas bli 1,8% det kommande året.

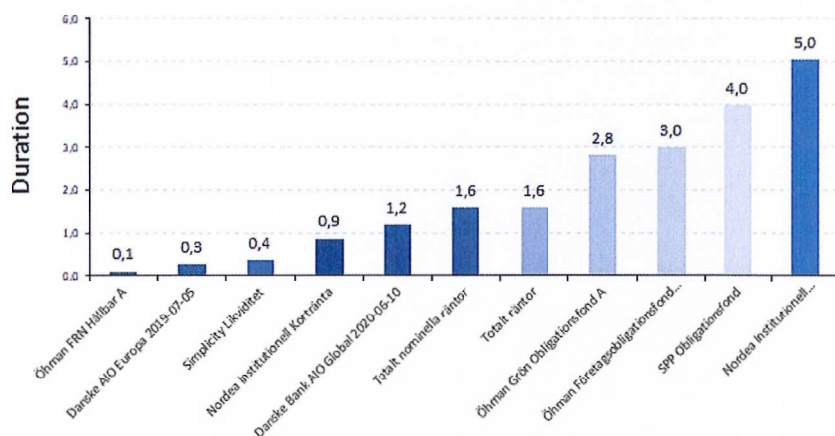
Förväntad utveckling av tillgångsportföljen	Tillgångsvärde (mkr)	Förväntad avkastning
Aktuella marknadsvärderade tillgångar	425,6	
Simulering - 1 år		
Medelvärde	433,1	1,8%
5% högsta	458,9	7,8%
5% lägsta	406,6	-4,5%
0,5% lägsta	395,6	-7,0%
Simulering - årsskiftet		
Medelvärde	431,1	1,3%
5% högsta	455,3	7,0%
5% lägsta	408,0	-4,1%
0,5% lägsta	397,6	-6,6%

Simuleringen betraktar samtliga tillgångar som marknadsvärderade samt justerar tillgångsvärdena för förväntade in- och utflöden.

3.5 RÄNTEPORTFÖLJEN

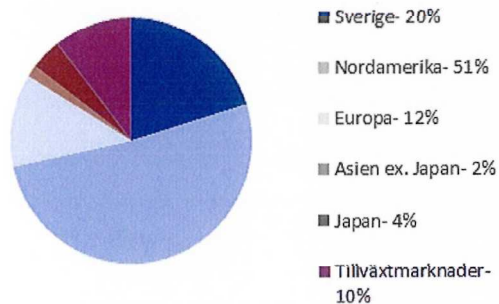
Durationen på den totala portföljen var 1,6 år.

3.6 AKTIEPORTFÖLJEN

Till aktieportföljen räknas svenska och utländska direktägda aktier, värdepappersfonder samt strukturerade produkter med huvudsaklig exponering mot svenska och eller utländska aktiemarknader. Diagrammet nedan visar aktieportföljens regionala fördelning.

REGIONAL FÖRDELNING AKTIEPORTFÖLJ

4 DYNAMISK AKTIEALLOKERING

I syfte att minska förlusterna vid kraftiga börsfall ska andelen aktier i portföljen styras dynamiskt. Målet är att andelen aktier ska justeras så att aktieportföljen som mest kan tappa 10% i värde i förhållande till sitt högsta värde de senaste 24 månaderna (beräknat som värde den sista dagen varje månad).

När vi marknadsvärderar tillgångarna i aktieportföljen och relaterar dem till riskbufferten så visar analysen en liten riskmarginal. Marginalen ned till säkerhetsgolvet är 10,0%, vilket betyder att tillgångarna kan minska 10,0% i värde innan de når säkerhetsgolvet.

Sannolikheten att gå under skyddsnivån någon gång på ett års sikt (givet att aktuell allokering bibehålls) är låg. Analysen ger att den högsta tillåtna 37,0%. Oavsett vad risksimuleringen visar är förvaltningen av kapitalet alltid underkastad rådande placeringspolicy.

Aktuell aktieexponering uppgår till 22,8% och understiger därmed maximal andel enligt riskmodellen med 14,2%.

Risköversikt - Dynamisk aktieallokering

	2019-03-31	2019-02-28
Portföljens marknadsvärde (Mkr)	425,6	423,0
Skyddsnivå (Mkr)	383,0	382,6
Riskbuffert (Mkr)	42,6	40,4
Aktuell marginal (%)	10,0%	9,6%
Maximal aktieandel	37%	36%
Aktuell aktieexponering (%)	23%	23%

5 ORDLISTA

Duration = genomsnittliga löptiden för ett antal kassaflöden (värdeviktad). I våra beräkningar använder vi beräkningsmodellen "modifierad duration".

Förväntad avkastning = den långsiktiga värdetillväxten i ett finansiellt instrument

Förväntad volatilitet / risk = ett annat ord för implicit volatilitet (se nedan)

Golvmargin = anger hur mycket mindre säkerhetsgolvet är än jämförelsemåttet (vanligtvis den marknadsvärderade eller bokförda konsolideringen)

Golvrisk = Sannolikheten (risken) att gå igenom säkerhetsgolvet med aktuell allokering över en viss tidshorisont

Historiskt observerad volatilitet = Ett statistiskt mått på storleken på upplevda kurssvängningar. Beräknas på historiska data – är bakåtblickande och därför trögriklig.

Implicit volatilitet = visar marknadens aktuella förväntningar på framtida kurssvängningar. Beräknas ur marknadshandlade optioner via Black – Scholes formel. Utrycks vanligtvis som procent på årsbasis.

Korrelation = ett statistiskt mått på olika marknadens samvariation. En korrelationskoefficient på +1 innebär att två marknader rör sig i perfekt samklang med varandra. Om däremot en marknad stiger samtidigt som en annan faller, det vill säga de är i perfekt motfas till varandra, så är korrelationskoefficienten -1. Alla variationer mellan dessa ytterligheter ger en korrelationskoefficient mellan -1 och +1.

Maximalt tillåten andel aktier = andelen aktier som maximalt får innehas så att säkerhetsgolvet inte äventyras. Beräknas utifrån simuleringsmodellen.

Målkassaflöden = den del av pensionsskulden som täcks av fonderingen och som löpande bevakas av riskkontrollen

Säkerhetsgolv = den säkerhetsnivå som riskkontrollen inte får understiga. Säkerhetsgolvet är vanligtvis definierat som en andel av det marknadsvärderade nuvärdet av målkassaflödena.

Volatilitet = ett statistiskt mått på storleken på kurssvängningar över tiden. Beräknas vanligtvis som en standardavvikelse enligt Normal-fördelningen. Utrycks vanligtvis som procent på årsbasis.

Som grund till rapporten har källor använts som i god tro bedömts vara tillförlitliga. Söderberg & Partners kan inte garantera riktigheten i denna information eller ta på sig något ansvar för fullständighet. Söderberg & Partners ansvarar inte för direkta eller indirekta skador eller förluster, inklusive men inte begränsat till, förlorad och utebliven vinst, som kan uppkomma till följd av användandet av denna rapport eller dess innehåll.